Kristna synskadades förening
Syskonbandet

Årgång 101
11-12/09

LJUSGLIMTEN

Medlemstidning för Kristna synskadades förening Syskonbandet

Foto Kerstin Olsson

God Jul Syskonbandet

- önskar Tanzania-resenärerna, som möttes i ett vintrigt Dorotea

- personalen på kansliet, Kerstin, Gun och Tina

Innehåll

Från t f verksamhetsledaren 2
Stockholmsgruppen 3
God Jul önskar kansliet 3
Fyra julminnen 4
Medlemsnytt 5
Fuglsang ger mersmak 6
Skottlossning i Fuglsang 7
Utflykt till minibyen och volden 8
Min glimt av konferensen 9
Det kommer 9
Läger i söder! 10
Julgåva 11
Efterlyses 11
Tabora då och nu 12
Återträff i Dorotea 14
Lisas bröllopskakor 15
Från valberedningen 15
Ansvarsfonden 15
Våra syskon i Kongo 16
Under kriget lärde jag mig punkt 18
Prästen som samlar på ”tjuvgods” ... 19
Redaktionsruta 20

Från t f verksamhetsledaren

Mörkt. Ute är det nu som allra mörkast, allra längst är det mörkt och allra tidigast sveper skymningen in över hustaken.

Ljusen i träden och inomhus lyser då upp så varmt och hoppfullt. Det är en tid då det är mer doftlöst ute, men desto mer dofter inomhus av de tända ljusen, lussekattsbak, te, kaffe och snart även gran.

I de flesta hem i vårt land tänds om några dagar också det första av fyra mycket symboliska ljus – Advent är här. Tänk att firandet av Jesus födelsedag inte endast firas på Juldagen, utan firandet och festförberedelsen inte minst med födelsedags- och hyllningssånger, börjar redan fyra veckor innan dess och fortsätter två veckor efter. Det tycker jag visar på och påminner oss om, hur värdefull denna start till ett nytt skeende i Guds och människans gemensamma historia är att fira!

Mörker och ljus, eller åtminstone sorg och glädje, är något som också präglat detta gångna år för mig personligen. Året startade med att jag, tillsammans med flera andra, drabbades av min hittills i livet verkligaste sorg. Min högt älskade Mormor fick den sjunde januari, för övrigt samma dag som jag och Daniel firade min farmors och farfars 75-årsdag hemma hos mig i Lund, en andra stroke som hon denna gång inte klarade av att återhämta sig från, ens i den grad att hon kom till verkligt medvetande igen. ”När en människa dör så blir hon levande hos Gud”. Så citerades ett barn i radions Helgmål som jag råkade hamna framför i Allhelgonahelgen och det tycker jag är väl sammanfattade och värdefulla ord att påminna oss själva om i sorg, även om de inte tar bort saknaden.

Glädje i form av roliga händelser och spännande förändring har även getts mig detta år och mycket har det med Syskonbandet att göra. Tanzaniaresan i somras var som väntat fantastisk så som ni fått smakprov av i vår tidning under hela hösten och så även

i detta nummer. Jag har fått träda in i nya spännande arbetsutmaningar i verksamheten.

Just nu sorterar och slänger jag i lådor och garderober för att inte släpa på onödigt i de lådor som inom kort ska stå redo för flytt. Mitt hems tillhörigheter och så även Daniels, lämnar Lund och tar sin boning i Hökarängen. Tänk att ni, Syskonbandet, förmått mig att villigt och med roande nyfikenhet flytta till Stockholm, det trodde jag fram till detta år inte var möjligt!

Somligt är planerat i Syskonbandets kalender för nästa år men somligt är idag mycket ovisst och då tänker jag främst i personalväg. Var med och bed för att bästa beslut ska fattas av styrelsen och att rättast person kommer träda in i tjänst för vår verksamhet, samt att en ömsesidig trivsamhet ska följa med den och vår förening bli välsignad.

En riktigt god Jul och ett rikligt välsignat nytt år vill jag önska Dig som läsare!

Tina Hanson

Stockholmsgruppen

Gotlandssalen kl 16 – 18.30
50 kr för mat

1 december
Sven-Thure Tisell berättar om sina 50 år i mellanöstern

15 december
Julfest 100 kr. Tre lotter ingår, julunderhållning, mat, tomte och klappar.

Vårterminen startar tisdag 19 januari 2010.

Maud Lindberg och Olle Andersson
Tel 08 647 40 57

God Jul önskar kansliet

När årets slut närmar sig summerar man det gärna och tänker igenom hur det blev. Det nya året är ännu oskrivet. För Syskonbandets del är detta extra sant, då det blir stora förändringar framöver. I skrivande stund håller styrelsen som bäst på med att hitta en kanslist, en ekonom och en redaktör. Det kan bli en, två eller tre personer som får möjlighet att arbeta tillsammans med Tina Hanson. År 2010 fortsätter Kerstin Olsson att vara tjänstledig för teologistudier och Gun Eriksson gläds över att än mer få pröva på pensionärslivet.

Vi är glada för gott samarbete under året med varandra och med er medlemmar! Tack för dina förböner! För det är bara genom Herrens nåd som Syskonbandet får fortsätta att göra skillnad i människor liv.

Vi vill från djupet av våra hjärtan tacka dig för det här året och önskar dig en mycket välsignad Jul 2009 och ett Gott Nytt år 2010!

Tina, Gun och Kerstin

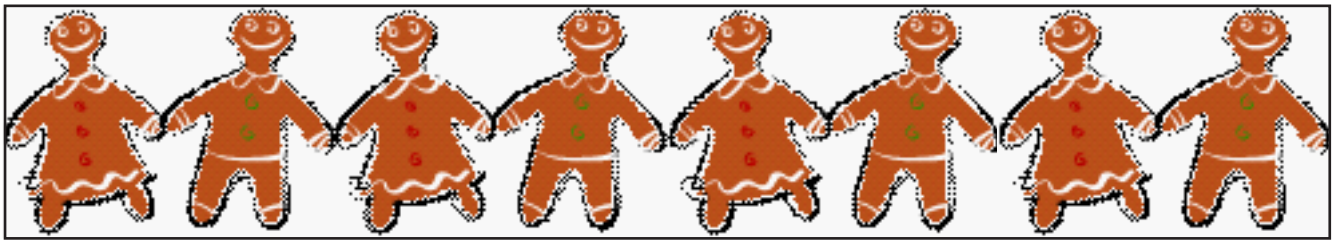

Fyra julminnen

Martin Widmark, Skellefteå, minns… Söndagsskolans julfest

I min hemby fanns ett gammalt bönhus där det hölls gudstjänster, inte varje vecka men ganska ofta i alla fall. Men söndagsskola för barnen hölls varje söndag och då var jag med. Det var tre bröder i byn, som med sina familjer i huvudsak svarade för söndagsskolan. En av dem var också duktig organist. När julen närmade sig ordnade söndagsskolan julfest och man hade tagit in en gran som man klätt med ljus och glitter. Julevangeliet lästes och en kort predikan hölls, vi sjöng och så var det servering.

Vi fick en påse med en bulle, en pepparkaka och en frukt av något slag och till det någon form av dryck, tomtebrus, saft eller en läskedryck. Men så var det detta med julgranen. Vi fick inte dansa kring den, det ansågs inte lämpligt, men vi fick ha marsch kring granen, det var mindre ”synd”. Så till organistens ackompanjemang gick vi två och två efter varandra i marschtakt kring granen och församlingen sjöng ”Är du glad av hjärtat nöjd? Sjung då, sjung då…” och andra taktfasta sånger.

I dag, så här långt efteråt, kan man kanske le åt detta, men det gjorde man inte då. Och dessa familjer, som troget tog hand om oss barn och ansvarade för bönhuset och dess verksamhet, har jag mycket att tacka för.

När vi blev något äldre och kom upp i tonåren samlade de ofta oss ungdomar i sina hem på lördagskvällar till gemytlig samvaro, som alltid avslutades med bibelläsning och bön.

Getachew Haile Kristianstad minns… En jul på Sjöliden

En jul som Getachew Haile särskilt kommer ihåg var julen 1973 på Sjöliden. Det var en underbar julafton med många gäster. Getachew säger att det serverades god mat, Martin Dalberg predikade och själv fick han en liten borste i julklapp. Den julsång som Getachew gillar väldigt mycket är ”Stilla natt, heliga natt” eftersom hans mamma sjöng den varje kväll fram till jul. Hon spelade också gitarr.

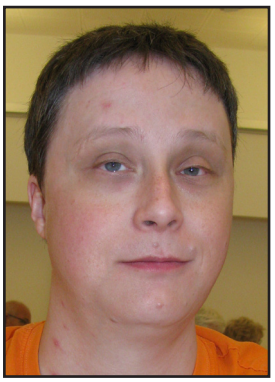

Carl-Gustav Olofsson Vårgårda, minns… Jularna hos mormor

Calle, som han ofta kallas, minns att han och hans familj brukade samlas hos hans mormor Dagny varje jul. Calle säger att just den jul han tänker på var lite speciell eftersom det hade snöat jättemycket. Calles mormor sa åt familjen att ta med sig gasolkök, vatten och så mycket ljusstakar som möjligt. Det var väldigt likt en gammaldags jul, med mat och enbärsdricka

som hans mamma hade gjort. Efteråt myste man med kusinerna och åkte ”madrass” ned för trappan till källaren, vilket inte var helt riskfritt! När alla julklappar var utdelade brukade Calle och killkusinerna ”fightas och ha oss”.

Det blev oftast sena kvällar och en av hans mammas systrar brukade komma ungefär vid halv ett-tiden på natten. Då åt man risgrynsgröt med lite väl många mandlar i… När de åkte hem fanns det ingen värme i bilen så Calle och syskonen fick försöka hålla värmen så gott det gick och att inte bråka.

Victoria Rosenvind Skogås, minns… En stickig julafton

Victoria berättar skrattande om ett julminne för några år sedan som hon fortfarande minns starkt. Hon firade jul hemma hos sin syster och ett större antal personer var där. Det fanns väldigt mycket julklappar och Victoria kämpade för att få fram de julklappar som låg längst in under granen. I nästa stund fick stackars Vican hela granen med barr och allt över sig, medan resten av familjen skrek ”Neeej!!!” och glaskulor krossades. Som tur var fick hon inget glas på sig, men att man däremot praktiskt taget skulle ha kunnat dammsuga av henne en massa granbarr.

En julsång som Victoria tycker om är Gläns över sjö och strand, ”för den är så mäktig och fin”.

Sammanställt av Sofie Sundin

Medlemsnytt

Till fridens hem

Klaus Höjdevall, Mjölby, var född den 21 februari 1958 och fick sluta sitt liv på jorden den 15 oktober 2009.

Till minne

Klaus Höjdevall, deltog med sin familj på Kaggeholms folkhögskola där Syskonbandet hade sitt årsmöte år 2006.

Det var första gången jag träffade Klaus. Han hade sin gitarr med och sjöng med en underbar röst. Då och då hade vi kontakt via mail och per telefon. Jag försökte vid flera tillfällen att få Klaus med på våra arrangemang, men sjukdomen hade slagit till. Han kämpade i flera år.

Ibland mådde han bättre. Till årsmötet i år ställde han upp som kandidat till styrelsevalet, men drog tillbaka sin kandidatur då han kände att krafterna nog inte skulle räcka. I Syskonbandets första tidning för i år berättar Klaus om hur brailleskriften har berikat hans liv. Vi tänker särskilt på Lena och barnen och lyser frid över Klaus minne.

Kerstin Olsson

Ny synskadad medlem

Therese Hanson, Osby

Ny stödjande medlem

Vanessa Hörnblad, Boden

Fuglsang ger mersmak

Hur jag har längtat till Fuglsangcenter! Alltsedan vi var samlade till vår förra nordiska konferens i Vägsjöfors för två år sedan, då vi fick höra att vi nästa gång var bjudna till danska Fuglsangcenter, har jag längtat efter att få komma dit. Nu var jag äntligen på väg.

Jag fick åka med Ing-Marie och Jan Hedén i deras bil. Det blåste ordentligt den dagen och det kändes lite spännande att åka över alla broarna. Men så var vi framme. Min ledarhund Hellen och jag fick ett trevligt rum. Det var verkligen inbjudande med fäll på golvet åt Hellen att ligga på, ställning i badrummet med en matskål och på hyllan i hallen stod en hink med hundmat. En tasstrasa fanns där också. Tänk vilken omsorg!

Jag fick från allra första stund ett gott intryck av platsen. Det var rent och snyggt. Och maten sen! Ja, ja, vi var ju i Danmark! Där förstår dom sig på god mat. Vi tre hittade ett fint bord alldeles vid en balkongdörr och Hellen som fick följa med till matsalen, hade god utsikt åt gården, där hon ibland gav upp ett litet skall åt buskarna som vajade för vinden.

Och presentationen sen på kvällen! Det kändes så nordiskt med alla danska, svenska, norska och finska namn. Dom bara vandrade in i det ena örat och så ut igen för att ge plats åt nästa namn. Vi var 60-70 deltagare.

Samlingarna var ju så fina med inslag från alla de nordiska länderna. Temat för konferensen var: Herren är min styrka. Vilka bibelstudier, som leddes av Kurt Hjemdal! Jag sög verkligen åt mig av allt vad jag fick höra. Det fina med dom här bibelstudierna var att vi svenskar fick bibeltexten på punktskrift separat till varje samling. Det uppskattade jag väldigt. Tänk att få sitta och följa med! Det är man inte bortskämd med.

Rut Ekström och Lena Johansson sjunger i konferensen.

Så hade man tagit fram en sångbok i punkt för detta tillfälle, så alla kunde vara med i sångerna som sjöngs. Det kom ibland en klump i halsen när jag sjöng med. Solveig Blix från Norge var flitig vid pianot. Så lästes bönen Fader vår på alla språk och där satt klumpen igen i halsen så jag knappt kunde läsa med. Eftersom jag också förstår finska så kändes det ännu mäktigare.

Vandringen i den lilla staden, där man kunde känna på dom små husen var också väldigt spännande. Tänk vilket arbete att bygga upp dom här husen av små, små stenar. Ja, muren fick jag också gå på med Hellen vid min sida.

Ja, det var en fin konferens. Det var så gott att få träffa nya människor och få nya erfarenheter och intryck. Visst kunde det ha regnat lite mindre, men sådant gör man inget åt. Inne var det gott med glada människor och fint på alla sätt.

Jag vill bara säga att Fuglsang ger mersmak. Jag har redan hört mig för och kan det ordnas med hjälp till ledsagning så åker jag dit nästa år till den 19 juli då det är en vecka för alla som kan och vill åka dit.

Hunden Hellen på Nordisk Konferens

Text Rut Ekström
Foto Enar Olsson

Skottlossning på Fuglsang

Ingenting hörs, men efter lite letande hörs ett dovt brummande. Det går ner till ett starkare pip och än skarpare så det skär lite i öronen. Då trycker jag av, skottet far iväg och det blir en nia i den svenska måltavlan långt där framme!

Det förekom skottlossning på Fuglsangcenter i Danmark när det var nordisk konferens där med de kristna synskadeföreningarna. Unga som gamla deltog i elektronskyttetävling. Vann gjorde Carla Suing ifrån Sverige. Även andra och tredje plats i skytte vanns av svenskar. Faktiskt vanns hela fyrkampen av Sverige, i somliga fall var det verklig seger såsom i skytte, i andra fall berodde det på att få från andra länder deltog i en gren.

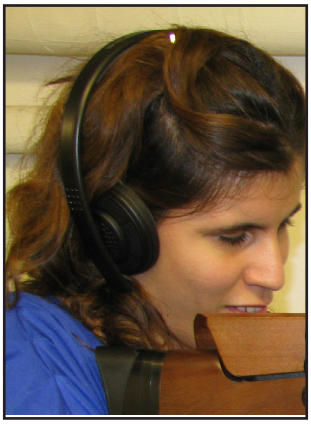

Carla Suing var bäste skytt!

Foto Kerstin Olsson

Full aktivitet var det i alla fall i huset såväl under passet kallat ”Fysisk aktivitet” som utanför programmet. I källaren for skrammelbollen fram och tillbaka i fumliga och pricksäkra slag på showdownbordet. Några från Sverige och Finland var vana showdownspelare som tävlat på nationell nivå, andra nybörjare som det, liksom för mig, inte alls gick bra för i matcherna medan andra nybörjare tycktes ha en inbyggd talang för denna sport på finska kallad ”Blindpingis”.

Enar Olsson vid showdownbordet med bindel för ögonen.
Foto Narola Olsson

I fyrkampen ingick även dart samt kryddgissning. Den som kunde se något fick ha bindel för ögonen vid pilkastningen och Daniel knackade i tavlans mitt. För en norrmans kastning fick Daniel blixtsnabbt rycka undan fingrarna då pilarna kom farandes! Som väl var lyckades inte denna norr-

man pricka där det knackats så Daniel slapp bli pilprydd. En dansk kvinna lyckades däremot sätta första pilen mitt i prick på 100 poäng!

En förvirring uppstod bland de som doftade på kryddorna och helt säkert satte kanel som en gissning men av den finske domaren fick veta att burken innehöll svartpeppar. Allt större tveksamhet och misstänksamhet spred sig i domaren (som inte själv ordnat burken) när en efter en gissade kanel till burken som det stod svartpeppar på. Burken visade sig innehålla annat än vad som angavs på etiketten. Bäst är alltså att lita på sin näsa!

I huset fanns även en liten simhall och den besöktes av många vid olika tider på dygnet. Ett gäng, bestående av den yngre delen av svenskarna, begav sig till simbassängen strax före midnatt den sista kvällen och plaskade runt med diverse övningsprojekt och flytsaker en god stund. Till somligas besvikelse visade bastun sig vara avstängd och endast ljummen eftervärme fanns kvar när de makat sig upp ur bassängen och istället fick maka sig till sängarna.

Text Tina Hanson

Utflykt till minibyen och volden

Vad är volden? Den frågan ställde vi svenskar till varandra, men ingen av oss visste. Till sist frågade Tina i den stora gruppen, och då fick vi veta att det handlar om gamla befästningsvallar, som byggts runt Fredericia. Idag ser de mest ut som gröna, lummiga kullar som omgärdar det innersta av staden. Ovanpå dem finns idag gångvägar att promenera på.

Vi fick pröva på detta fredag eftermiddag, men innan dess besökte vi ”Minibyen”. Det är en miniatyrstad, byggd i skala 1:10, som visar hur Fredericia såg ut 1849. Efter en introduktion fick vi dela upp oss i två grupper och vandra runt i staden. I vanliga fall får man inte röra modellerna, men för oss gjordes ett undantag. Och här fanns verkligen mycket att se! En sak som var slående var de raka, breda gatorna. 1849 var Fredericia en militärstad, därav försvarsmurarna. Det var meningen att militärer lätt skulle kunna marschera och att det skulle vara enkelt att skjuta med kanon på gatorna!

De flesta husen finns förstås inte längre kvar, men den stora, tornlösa kyrkan samt den lilla vaktstugan vid stadsporten, finns fortfarande bevarade. Det fick vi se på den lilla bussrundturen vi gjorde i staden innan vi klättrade upp på ”volden”.

Text Kerstin Arnesson
Foto Enar Olsson

Min glimt av konferensen

Birte Söögard och Ellen Holst
Fredericia

Ni har arrangerat denna konferens, hur hade ni hoppats att det skulle bli?
- Vi önskade att det skulle bli ett riktigt gott felleskap tvärs över länderna, att vi skulle bli andligt uppbyggda och att det skulle vara en god ande här. Vi funderade på om allt det praktiska skulle fungera, det är alltid spännande.

Hur tycker ni att det blev?
- Det blev gott uppfyllt. Jag trodde att Kurt Hjemdal skulle göra det bra för jag hade hört honom tidigare och det blev bra! Säger Birte.

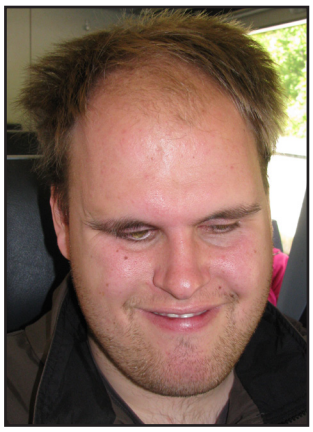

Kristoffer Gustafsson Osby

- Det har varit jättetrevligt att träffa folk. Stället är bra, maten, aktiviteterna, utbudet… Jag tänkte innan, att det inte blir så många i min ålder och det är inte så kul, men det blev det jättekul!

Therese Hanson Osby

- Det har varit kul att träffas så här, både dom jag kände innan och dom jag inte hade träffat. Kul att vi var från olika länder. Den stora grejen är att möta människorna och jag tycker det är kul att det är olika åldrar. Så har jag lärt mig mer danska ju mer dagarna har gått...

David Artursson Örebro

- Jag hade ett intresse att komma till detta center. Det finns flera träningslokaler. Man har skapat ett inspirerande program kring temat Herren är min styrka, men jag hade önskat ytterligare ett tillfälle till gruppsamtal. Jag har fått välja, för jag är inte i kondition att klara hela programmet.

Text och foto Kerstin Olsson

Det kommer…

Nästa Nordiska konferens kommer att hållas i Finland hösten 2011. I kommande nummer kommer du att få ta del av Kurt Hjemdals bibelstudier.

Redaktionen

Läger i söder!

Jag hoppas att du redan planerat in att komma med på Syskonbandets gemenskapshelg den 29-31 januari 2010!

Var? På den SRF-anknutna semestergården Solhaga som ligger vackert intill Lagan knappt en mil utanför Markaryd. Vi kommer då alltså att befinna oss på Småländsk mark men nästan på gränsen också till Skåne och Halland. Vi är så pass långt söder ut i vårt avlånga land, granne med mina hemtrakter faktiskt, att målet mitt på dagen heter Middag och är det stadigaste, medan det på kvällen äts lite lättare och då passande heter Kvällsmat. Gå gärna in på www.solhaga.se för att läsa mer om platsen.

När? Vi startar med att äta kvällsmat tillsammans kl 17.00 på fredagen den 29 januari och avslutar med middag kl 13 på söndagen den 31 januari. Lagom tid för avfärd från Solhaga blir alltså vid 14-tiden.

Helgens händelser?
Stanley Karlman, pastor och tidigare Bibelskollärare på missionssegelbåten Shalom, är med oss under hela helgen som inspirerande talare, musiker och medryckande underhållare! Stanley har varit med oss tidigare på arrangemang för yngre men även för blandade åldersgrupper. Fokus för denna helg blir Gemenskap. Det blir tipspromenad, brädspel, musiktävling och andra utmaningar, andakt och uppbygglig förkunnelse, Gudstjänst på söndagen och vi kommer att njuta av måltider och den natursköna omgivningen trots att det är vinter. Mycket sång och musik blir det så du som behärskar ett instrument och har medtagbart sådant – ta med det och vi spelar tillsammans!

Vem får komma?
- ALLA synskadade unga och gamla
- ALLA medlemmar och icke medl.
- ALLA oavsett bostadsort
- ALLA ledarhundar

Pris? Vistelsen subventioneras av Syskonbandet. Med allt inkluderat kostar det dig 700 kr i dubbelrum och 900 kr om du önskar bo i enkelrum. Avgiften betalas in till Pg 36449-7 senast den 25 januari. Märk inbetalningen ”Solhaga”. Vid avhopp efter sista anmälningsdag, som är den 15 december, står du för 500 kr. För din resa kan du få sedvanlig subvention på max 700 kr av resekostnad som överstiger 500 kr. Missa inte att du som är medlem har möjlighet att vid behov söka pengar för arrangemang som detta ur föreningens Ansvarsfond! Läs mer i denna tidning, på www.syskonbandet.org eller hör av dig till kansliet.

Resan? Till Majenfors och Solhaga tar du dig enklast med tåg eller Swebuss till Markaryd och därefter med färdtjänst till Solhaga. Har du inte möjlighet att beställa färdtjänst så försöker vi tipsa om samåkning. Hör av dig om du vill rådgöra gällande din resa.

Anmälan? Du anmäler dig senast den 15 december till Tina på telefon 08-641 30 45 eller syskonbandet.ung@live.se. Även ledarhundar och andra husdjur är välkomna att anmälas!

Varmt välkommen är Du!

Tina Hanson

Julgåva

- mission i tre afrikanska länder

Idag känns det mer inspirerande än tidigare att skriva om Syskonbandets internationella engagemang och åtagande eftersom vi har börjat lära känna varandra på ett nytt sätt genom besök. Ordet mission säger inte att Syskonbandet har ett eget missionsarbete. Det handlar om att Syskonbandet stöder arbete som systrar och bröder i fattiga länder redan är engagerade i. Det gäller tillverkning av produkter att sälja, tryckning och spridning av litteratur samt evangelisation. Syskonbandet ger dessutom stöd till systerföreningars allmänna kostnader i Etiopien, Tanzania och Demokratiska Republiken Kongo.

Låt oss se det som att vännerna i Afrika inbjuder oss att göra saker tillsammans med dem, något som öppnar vägen till fantastiska upplevelser för oss både i att vi får ge och i att vi får mötas och lära av varandra.

Vi har följt vår budget för 2009 vad gäller utskick till mission men inte vad gäller gåvor. Det fattas idag ca 20 000 kr och vi inbjuder därför alla medlemmar och läsare av medlemstidningen att ge en julgåva till Syskonbandet för att täcka underskottet på missionskontot.

Med den här tidningen följer en plusgiroblankett, som du kan använda för att sätta in din gåva. Annars går det bra att via internet överföra pengar till vårt plusgiro 364 49-7. Märk inbetalningen med ”Julgåvan”. Våra fattiga syskon behöver oss och vår trohet i kärlek och engagemang.

Gun Eriksson

Efterlyses

- hjälpmedel och musikinstrument

Har du överblivna hjälpmedel eller musikinstrument som dammar på byrån eller skräpar i garderoben? Då kan de komma till nytta för de synskadade barnen på blindskolan i Tabora, den skola som Kerstin Strindberg startade. 80-talet synskadade elever ges den fantastiska möjligheten till utbildning och mycket annat, dock har skolan mycket knappa resurser. Vi såg endast ett tiotal skrangliga, halvhela, gamla förstoringsglas för alla synsvaga elever att dela på. Punktmaskinerna var få, skrivmaskinerna var åldriga, papper hade de ont om och mycket annat var gammalt, slitet, trasigt eller saknades.

Vi vill nu därför göra ett upprop för att samla in det som skolans rektor Ibrahim listat åt oss som mest primärt. Kolla dina gömmor och fråga gärna din syncentral efter:

- Punktskrivmaskin
- Reliefmaskin
- Musikinstrument
- Dator
- Förstoringsglas
- Vitkäpp
- Griffeltavla och kritor
- Andra hjälpmedel till blinda som är användbara

Därutöver kommer Syskonbandet att köpa in papper. Detta kan du vara med i genom att ge en penninggåva som du sätter in på Syskonbandets plusgiro 36449-7 märkt ”Blindskolan i Tabora”. Har du saker av ovan nämnda slag du vill skänka till blindskolan, ring kansliet på 08-641 30 45.

Tina Hanson
t f verksamhetsledare

Tabora då och nu

Kerstin Strindberg, Sollefteå, skriver här den avslutande artikeln av tanzaniaresenärernas reseskildringar. Vi har tidigare kunnat läsa om besöken i Arusha, Zanzibar och nu får vi följa med till centrala Tanzania.

Sista besöksorten under vår Tanzaniaresa var Tabora. Redan klockan fyra på morgonen den 6 augusti lämnade vi våra bäddar på gästhuset i Dar-es-Salaam för att efter en snabb frukost bege oss till flygfältet, varifrån vi skulle flyga de hundra milen inåt landet till Tabora. Personligen såg jag med stor glädje fram emot besöket där, eftersom jag själv arbetade i Tabora-området under åren 1962-1976 och då fick vara med om att starta blindskolan Shule ya Furaha, ”Glädjens skola”.

När vi landade på Tabora flygplats, möttes vi av en "mottagningskommitté" bestående av elever och personal från blindskolan, med rektor Ibrahim Suleiman i spetsen, som för övrigt besökte Sverige i samband med Syskonbandets 100-årsjubileum. Var och en i vår grupp på tolv personer fick ta emot en bukett med konstgjorda blommor. Så begav vi oss i bilar in mot staden och skjutsades vidare ut till Huima Center, ett konferensområde som pingströrelsen äger, där vi under våra fyra dagars vistelse i Tabora fick mat och logi vid gästhemmet.

Efter inkvartering hämtades vi med ett par bilar till Shule ya Furaha. Redan vid entrén hälsades vi varmt av skolans personal och när vi sedan gick över gårdsplanen, kunde vi höra elevernas jubel inifrån samlingssalen. Vi togs emot av sång och glädjerop. Jag kände mig nästan förflyttad några decennier tillbaka i tiden, då mina egna elever på samma sätt visade sin glädje. Förutom att vi fick lyssna till flera sånger, många med kristet innehåll, höll både vuxna och elever tal och vi gäster presenterade oss och framförde hälsningar från Sverige.

På lärarrummet bjöd man på Fanta och en mycket god tårta. Så följde åter tal, både av värdar och gäster. Bl.a. påminde den cirka 80-årige pastor Absalom om begynnelsen av Shule ya Furaha, om hur svårt det då var att få elever till skolan och om hur även han då hjälpte till att söka efter synskadade barn, när han vandrade omkring i byarna. Därefter erhöll vi var sin tallrik med två kokta bananer, en potatis samt ett stycke hönskött. Inte nog med denna gästfrihet. Var och en av oss svenskar fick också som present ett vackert batiktyg och vice ordföranden David Lindberg fick ta emot som gåva till Syskonbandet en stor träfigur föreställande en kvinna med ett barn på ryggen. Allt detta var fantastiskt att få vara med om.

Kerstin Strindberg med vänner

Följande dag ombads vi att komma tillbaka till blindskolan. Då vandrade vi omkring i lokaliteterna och fick träffa

eleverna från årskurs ett till sju i sina klassrum. För närvarande finns 86 elever på skolan, omkring tiotalet fler än då jag lämnade arbetet 1976. Det slog mig, att det numera är många fler lärare än förr. Till min glädje visade det sig, att många av dem är synskadade och en del mina f.d. elever, vilka alltså efter den sjuåriga primärskolan också genomgått secondary school och lärarhögskolan. Vi fick i klassrummen prov på undervisning av olika slag, från förstaklassarna, som höll på med att lära sig de första bokstäverna, till de äldre som hade matematik på abacus, engelska, maskinskrivning, biologi med hälsolära osv. Allt detta kändes så bekant för mig, att jag hade svårt att fatta, att det var över 30 år sedan jag själv var hemma i denna miljö.

Något som gjorde mig en del förvånad och kanske besviken var, att man numera knappast har någon slöjd. Inte heller finns trädgården på skolområdet eller åkern utanför Tabora kvar, där eleverna förr fick träning i att arbeta med jorden. Kanske har detta tagits bort från alla skolor, jag vet inte. Det var fantastiskt att efter lektionerna omringas av barnen, som ville prata med oss och gärna grep tag i och stod och höll i våra händer, flera åt gången.

Något som min ledsagare Eva Backman gjorde mig uppmärksam på var, att det vid Shule ya Furaha fanns så många elever med albinos, enligt uppgift 18 elever. De har det mycket besvärligt, eftersom de är känsliga för det starka solljuset, både när det gäller ögonen och huden. Jag hade hemma i Sverige tidigare läst en tidningsartikel, där man berättade, att albinos i Tanzania dödas av någon grupp och att deras kroppsdelar används till "mediciner". Jag hade trott, att detta endast var "skrönor" men fick bekräftat av rektor Ibrahim, att detta fruktansvärda verkligen sker.

Den kristna synskadeföreningen i Tabora hade samtidigt seminariedagar på Huima Center, där också vi deltog vid ett par tillfällen för utbyte av tankar och erfarenheter. Under seminariet beslutades att bilda en nationell kristen organisation för synskadade och styrelse valdes till denna. Tidigare hade man haft endast regionala föreningar. Syskonbandet överlämnade vid detta tillfälle en penninggåva till den nystartade organisationen.

Vid detta seminarium deltog många av mina f.d. elever, som kommit från olika delar av det närliggande området. Även en del av de äldre eleverna vid blindskolan besökte seminariet på eftermiddagarna efter skolans slut. Det var oerhört roligt att få träffa så många av mina "gamla" elever och få uppleva, att de bevarats i tron på den Jesus Kristus, vilken de som unga vid Shule ya Furaha fick lära känna som den kärleksfulle vännen och frälsaren. De kunde också berätta för mig en del om sina dåvarande kamrater och

allt var inte så uppbyggligt att få höra. Många av kamraterna hade avlidit, en del av dem i sjukdomen aids.

Vi hann också med en del andra besök såsom på den lokala skolmyndigheten, där vi träffade undervisningssekreteraren och ett krukmakeri besöktes även. Där undervisas synskadade ungdomar i att tillverka bruksföremål såsom vattenkrukor. Denna skola drivs sedan ett par år tillbaka av en tysk katolsk mission, men den tyske läraren, som själv är synskadad, och hans familj var för närvarande hemma i Tyskland, men där fanns afrikansk personal tillsammans med elever vid vårt besök.

Givetvis deltog vi vid söndagens gudstjänst, då Enar Olsson predikade samt Tina Hanson och Erik Bondesson presenterade Syskonbandet och vittnade. Vår grupp sjöng också några sånger. Efteråt blev vi bjudna på läskedrycker och fick tillfälle att hälsa på de församlade, som lär ha varit omkring 500. En del fick inte plats inne i kyrkan utan måste sitta utanför vid ingångarna. Även denna dag träffade jag många kära vänner sedan förr. De som då var barn, är nu vuxna och har egna familjer. Ett mycket kärt återseende var Monika Msengi, som under många år var den som dikterade skolböcker och bibeldelar för mig, då jag kopierade dessa åt våra elever.

Den 10 augusti lämnade vi Tabora med flyg till Dar-es-Salaam och vidare hem till Sverige via Etiopien. Det hade varit en fantastik resa. Allt hade gått så förunderligt bra utan olyckor eller sjukdom. Enars ledarskap och hans reseplanering med hjälp av en del andra hade varit ett enormt arbete. Våra ledsagare, inte minst min egen, var alltid på ett fint sätt påpassliga och gav service, när det behövdes. Trots att vi var i så olika åldrar, tror jag att vi alla upplevde, att vi hade en fin gemenskap. Främst får vi tacka Herren, som på ett förunderligt sätt var med och bevarade oss under hela resan. En mycket tacksam resenär -

Kerstin Strindberg
Foto Enar Olsson

Återträff i Dorotea

Hela gruppen syskonbandare som var med till Tanzania i juli/augusti var Kerstin Strindberg och Eva Backman, David och Linnea Lindberg, Tina Hanson och Daniel Strömberg, Vanessa och Elin Hörnblad, Erik Bondesson, Johans Sundholm, och Marlene Olsson. Enar Olsson var med som reseledare. Nu möttes man igen till en återträff i Dorotea i mitten av oktober då den första snön redan fallit. (Se omslagsbilden.)

David och Linnea Lindberg var värdar och tog emot på ett fantastiskt sätt i sitt hem. Läckerheter som t ex tunnbröd och älgstek dukades upp och åtgången var mycket god. Vill du smaka en av de goda kakorna Linnea bjöd på så pröva ”Lisas bröllopskaka” vars recept följer nedan. (Den är förödande god! hälsar Eva Backman som prövat att baka den sedan hon kommit hem till Sollefteå igen.) Att återses och dela reseminnen, samt medverka i Pingstförsamlingen i Dorotea gav mersmak och frågan ställdes: när blir nästa resa till Afrika så att andra syskonbandare kan få ta del av vår mission?

Kerstin Olsson
”chaufför av minibussen”

Lisas bröllopskakor

4 ägg
6 dl socker
3 dl mjöl
180 g smält smör
8 msk kakao
Blandas och bredes ut i form, ca 30 x 40 cm

Grädda i 200 grader, något under mitten av ugnen, i 15 min

Koka ihop:
75 g smör
1 dl socker
1½ dl grädde
1 dl sirap
1 påse kokos

Bred över kakan och grädda ytterligare i 10 à 15 min

Från valberedningen

Nu är det hög tid att höra av dig till valberedningen inför styrelsevalet 2010! Alla medlemmar i Syskonbandet får föreslå styrelsekandidater fram till den 15 januari 2010. Mandattiden löper ut för de ordinarie ledamöterna Lars-Ove Arnesson, Erik Bondesson och Enar Olsson. Mandattiden går också ut för suppleanterna Lena Johansson och Merike Gustavsson. David Lindberg och Eva Backman är valda till 2011.

Kandidatlistan kommer att publiceras i februarinumret av tidningen. Diskutera gärna förslag på kandidater med andra medlemmar i Syskonbandet! Tänk efter om du själv vill ställa upp och arbeta för Syskonbandet eller om du har någon att föreslå. Vi behöver både äldre och yngre kandidater. Även stödjande medlemmar kan föreslås.

Rut Ekström 035-517 71
rut.i.ekstrom@telia.com

Bernth Mårtensson 021-84 22 05
elsiemartensson@gmail.com

Anna Jacobsson 0321-138 37
anna.jacob@telia.com

Valberedningen

Ansvarsfonden

För dig som är medlem i Syskonbandet gäller att du kan söka bidrag från Ansvarsfonden vid tre tillfällen om året - senast den 1 mars, 1 september och 1 december.

Sök ur Ansvarsfonden:
- om du vill delta i en sammankomst för synskadade utomlands
- om du av personliga skäl behöver få hjälp till rekreation eller rådgivning
- om du på annat sätt önskar få tillgång till något, som skulle hjälpa dig till ett rikare liv trots din synnedsättning.

Bidrag kan också lämnas till kostnader för en utländsk gästs deltagande i sammankomst anordnad av Syskonbandet.
Ansökan måste gälla aktivitet som ännu inte skett, därför är det viktigt att söka före 1 december för vinterns aktiviteter. Ange hur stor egenavgift du kan stå för och hur stort belopp du söker för.

Ansökan till Ansvarsfonden skickas till kansliet@syskonbandet.org eller per post till Syskonbandet, Gotlandsgatan 46, 5 tr, 116 65 Stockholm.
Skriv ”Ansvarsfonden” på kuvertet.

Styrelsen

Våra syskon i Kongo

Syskonbandets ekonomiansvarige Gun Eriksson befann sig i Republiken Kongo i mitten av oktober. Här berättar hon om sina intryck.

Det är måndag förmiddag och jag ringer till ordförande Mukoko i den kristna synskadeförening, som Syskonbandet i Sverige har kontakt med. Han har inte en aning om att jag har befunnit mig i landet en dryg vecka redan och säger genast att jag är välkommen till centret för att hälsa på. Inom en timme är jag där. Mitt första intryck är att det ser ut exakt som det gjorde för fem år sedan, när jag var här senast. Men det är inte rätt. Det har skett förändringar.

I samlingssalen pågår en andaktsstund med predikan av en av de synskadade, evangelist Kimvundu. När han slutat predika kommer vi in och hälsar och glädjen är stor över att ännu en gång möta vänner från Sverige - jag som kallas Mama Gun, och Åsa som är journalist och aldrig tröttnar på att ställa frågor.

Just nu har föreningen inte någon affärsverksamhet på gång och ingen produktion av hantverksprodukter. Inredningen till äggkläckning och hönsuppfödning är uppställd i f.d. syrummet, ett rum som man dessutom upplåtit som bostad till en ung familj, där båda är synskadade. Paret fick tillökning för bara en vecka sedan – en ljuvlig liten dotter som får allas hjärtan att smälta.

I ett rum, som tidigare användes för att förvara material till produktion av hantverksprodukter, förvarar man nu byggmaterial – färdiga betongblock och lite virke. Föreningen har börjat bygga nya lokaler utefter muren på ovansidan av tomten. Muren utgör en vägg och så bygger man fyra små rum med dörrar in mot gården. I vart och ett av rummen räknar man med att det ska bli affärsverksamhet. Föreningen vill själv öppna sin butik i ett av rummen. Då öppnar man en lucka i muren, som blir som en disk över vilken man säljer produkter som kunden ser genom luckan. I ett annat rum räknar man med att ha systuga, ett rum blir telefonkabin – dvs människor kan komma dit och ringa mot betalning. I det fjärde rummet räknar man med att ordna med en foto-ateljé.

Jag får också se den nedre delen av tomten där septitanken, toaletter och dusch ligger. Man har just upptäckt att septitanken är full och måste tömmas. Man planerar att gräva ur den för att återställa funktionen.

Jag frågar hur man finansierar allt detta och får inte ett direkt svar men en upplysning om att man försöker få medlemmarna att betala 10 USDollar i månaden för att stötta verksamheten. Jag förstår att det omöjligt kan förverkligas. 80 % av Kongos befolkning lever på mindre än en dollar om dagen och de synskadade representerar säkert dom allra fattigaste som håller ner den genomsnittssiffran.

Plötsligt är ett livligt samtal igång.

- Hur fick du kontakt med dom synskadade? frågar Åsa.

Joseph, som fungerar som diakon och själasörjare i gruppen, svarar:

- När jag hade jobb, körde jag taxi och såg hur många lämnade kvar synskadade vid hållplatserna. Ingen ville ta med dom. Då bestämde jag mig för

att jag skulle köra dom synskadade och jag försökte att aldrig negligera dom. På det sättet blev vi bekanta och dom bjöd in mig att komma på deras föreningsmöten. Nu när jag inte arbetar är det en daglig syssla för mig att gå hit och delta i deras samlingar och känna att dom är trygga med mig och de råd jag kan ge.

En ung man banar sig fram genom klungan runt oss och berättar:

- Jag heter Aimé och är musiker. En dag gick jag härute på gatan med min gitarr och spelade och sjöng för mig själv. Ordförande hörde det och skickade ut någon att hämta mig. Vi sjöng tillsammans en lång stund och efter den dagen har det blivit viktigt för mig att komma hit varje dag och delta i gemenskapen. Jag gifte mig med en av dom synskadade kvinnorna och nu har vi två barn tillsammans.

Aimé och Judith

Föreningens kassör Judith dyker också upp och berättar

- För mig var det också transportsystemet i staden som gjorde att jag upptäckte vilket svårt handikapp det är att inte kunna se. En blind kvinna stod vid min hållplats och fick inte komma med bussarna som stannade. Då började vi prata och det ledde till att vi lärde känna varandra och jag kom hit till centret. Jag går hit varje dag och trivs i gemenskapen här.

Det imponerar att de synskadade i den här föreningen har sådana fantastiska seende vänner. Den vanliga attityden till synskadade eller handikappade i allmänhet är väldigt nedlåtande här, som i de flesta utvecklingsländer. Det är till och med vanligt att man är rädd för synskadade. Jag hade med mig en bunt vanliga vita käppar, som någon gett till Syskonbandet. När vi packar upp dem säger evangelist Kimvundu spontant ”nu ser vi ut som medicinmän”.

Och det är just magi man är rädd för, när det gäller handikappade.

Det känns inte så bra att vi ger människor anledning att vara rädda för synskadade genom att förse dem med attribut, som direkt hör samman med magi. Men gruppen skämtar bort mitt ifrågasättande och delar nöjda ut käpparna.

Jag berättar också att Syskonbandet planerar att skicka en delegation att besöka dem under 2010 och den nyheten togs emot med skratt och en hälsning till systrar och bröder i Syskonbandet.

Text Gun Eriksson
Foto Åsa Runström

Under kriget lärde jag mig punkt

Elsie Viggen 79 år
Stockholm

I hundra år har man kunnat läsa Syskonbandet medlemstidning på punkt. Det har vi uppmärksammat under hela året genom att olika medlemmar har fått berätta om hur de lärde sig att läsa punkt och vad det har betytt för dem. Det är också 200 år sedan Louis Braille föddes, punktskriftens konstruktör. Här avslutar vi detta jubiléumstema med Elsie Viggens berättelse.

- Jag lärde mig punkt i skolan på blindskola i Norge. Vi bodde i Bergen men jag gick på internatskola i Trondheim. Vid hem- och ditresan på hösten och våren tog vi båt, men till jul fick vi ta tåget till Oslo och sen till Bergen. Det tog mycket längre tid, ett helt dygn. Sen kom kriget då fick vi åka tåg på höst och vår också. Under kriget reserverades tågen för tyskar och militärer. Då fick vi ofta stå och vänta.

- Skolan fick flytta den 11 april 1940, två dagar efter det att Norge ockuperades. Jag gick i andra klass. Tyskarna tog vår skola för de ville använda den för egna behov och vi fick evakuera vår skola ut på landet. Det var rätt primitivt men sedan flyttades vi igen, nu till Orkdalen utanför Trondheim. Det låg efter järnvägen så det blev inte särskilt mycket längre hem. Jag gick i skolan fram till sista halvåret då pappa hämtade mig innan kriget slutade 1945. Det gick så mycket rykten och han var orolig för mig.

- Min familj flyttade till Sverige 1950 och min syster bor på Gotland. Det är ingen mer i familjen som jag vet om som är synskadad. Jag har aldrig kunnat se och jag vet inte säkert, men tror att det beror på grön starr.

Vad har punktläsningen betytt för dig?
- Det är klart att den har betytt mycket. Nu när det finns talböcker och så kan man komma åt mycket litteratur ändå, men då på den tiden fanns inte det så det var ännu viktigare då. Men det är klart att det är bra att kunna skriva och läsa själv, som att kunna skriva upp det man ska handla, telefonnummer osv. Det är jättebra… Särskilt nu när jag har så dåligt minne… tycker Elsie och skrattar.

Hur möttes du och Birger?
- Det var genom andra bekanta. Vi gick också på något som kallades Fritidsklubben.

Vad föll du för hos Birger?
Elsie skrattar gott och får fundera en stund.
- Ja jag vet inte riktigt… minns inte. Jag tyckte väl att han var trevlig naturligtvis. Vi var gifta mellan 1956-2000 då han gick bort. Tänk det var hela 44 år...

Ni har tre barn som alla är seende. Hur gick det att uppfostra dem?
- Jodå det gick, men det var klart att det var jobbig. Det har ändå blivit vettiga människor av dem.

Hur var det med kanten på handfatet?
- Jo, det var Eivind som jag kände att han stod på handfatskanten då jag kom in.. Så där har väl alla ungar gjort, tror Elsie. Vi började låsa till badrummet sedan och hade fönsterkedjor på för att de inte skulle kunna öppna när de var små och stängde till vardagsrummet när vi inte var där. Nejdå, de var som ungar är i den åldern när de river ner och så. Det går ju över.

Hur kom du i kontakt med Syskonbandet?
- Jag tror att det var genom Birger. Han hade många kontakter från Tomteboda och vi hade tidningen.

Text och foto Kerstin Olsson

Prästen som samlar på ”tjuvgods”

Det drygt 30-tal närvarande vid stockholmsgruppens tisdagsträff den 3 november fick njuta av skönsång av Marianne Johansson till ackompanjemang på piano av dagens föredragshållare Lars-Åke Lundberg. Ett nytt inslag för dagen var att Rein Rikk med sin sonora (klangfulla) stämma, läste ur Johannes 6:37-40:

”Alla som Fadern ger mig kommer till mig, och den som kommer till mig skall jag aldrig någonsin kasta ut. Ty jag har inte kommit ner från himlen för att göra min vilja utan hans vilja som har sänt mig. Och detta är hans vilja som har sänt mig att jag inte skall förlora någon enda av alla dem som han har gett mig, utan att jag skall låta dem uppstå på den yttersta dagen. Ty detta är min Faders vilja, att var och en som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.”

Vår gäst, Lars-Åke Lundberg, berättade mycket målande och humoristiskt om hur han fattade beslutet att bli präst. Han ställde frågan till Gud, men ungefär som när man ringer till Telia för att få ett råd, så var det hundratals som ”var före i kön”, så det var bara att vänta. Efter två veckor kom svaret i en tidningsartikel och svaret var ja! Du skall bli präst!

Lars-Åke var redan som gymnasist en erkänt duktig jazzpianist med engagemang under jullovet på högfjällshotell och under veckoslut på kända restauranger. Han har också tonsatt ett flertal psalmer. Anders Frostenson skickade sina manuskript till Lars-Åke för att han skulle tonsätta dem. Ett exempel är psalm 289 i den svenska psalmboken *Guds kärlek är som stranden och som gräset*. Vilken underbar text och vilken fantastisk melodi som helt stämmer med texten. Text och melodi är i samklang.

Lars- Åke är i dag pensionär sedan c:a 10 år men är fortfarande synnerligen aktiv som präst och andlig rådgivare. Han har bl. a. varit kyrkoherde i Kungsholmens församling. Han har också varit fängelsepräst och andlig rådgivare på Österåkersanstalten, där grova brottslingar med strafftider på tre år och upp till livstid förvaras. Österåkersanstalten har varit drogfri pga. noggranna tester, och resultatet har blivit att andelen återfall har blivit det lägsta i landet bland fängelsekunder.

De interner som hade viljan och förmågan att skapa något med sina händer, fick under sin fritid 17.00–19.30, gratis disponera anstaltens verkstäder. Materialkostnader fick de själva bekosta. Det som produceras säljs i dag på www.tjuvgods.se. Som exempel skickade Lars-Åke runt en underbart vacker träskål som han använde som oblatskål. Han konstaterade att om ”tjuvgodset” oblatskål försvann på sin väg runt bordet, så var det snabbt förvandlat till ”stöldgods”. Lars-Åke berättade också att han nu var tämligen välförsedd med tjuvgods…

Kvällen avslutades med förbön och vi fick lära oss sinnesrobönen:

Gud, ge mig sinnesro
att acceptera
det jag inte kan förändra,
mod att förändra
det jag kan,
och förstånd
att inse skillnaden.

Hälsningar från Maud och Olle
Ansvariga för Stockholmsgruppen

Gott Nytt År 2010

Medlemstidning för Kristna synskadades förening Syskonbandet.
Utkommer i punkt, svart tryck och på daisy. November-December 2009.
Adress: Syskonbandet, Gotlandsgatan 46, 5 tr. 116 65 STOCKHOLM.
Ansvarig utgivare: Lars-Ove Arnesson, ordförande
Redaktör: Kerstin Olsson Form Svart tryck: Gun Eriksson
Telefon 08-641 30 45 E-post: kansliet@syskonbandet.org
Hemsida: www.syskonbandet.org Plusgiro 3 64 49-7 Bankgiro 342-9552

Punktdesign AB Fagersta 2009